

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2024-12-31

Kommunalförbundet Sjukvård och
omsorg i Norrtälje

Revisionsrapport
Mars 2025

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att direktionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med direktionens behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, 11:20, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024-12-31. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundsdirektör och ekonomichef.

Om årsredovisningen 2024

Iakttagelser

Granskningen avser årsredovisningen som upprättats 2024 och som behandlats och fastställts av Direktionen den 13 februari 2025. Årsredovisningen ska innehålla upplysningar och förhållanden som är viktiga för Direktionens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning.

Granskning av årsredovisningen visar följande:

- Den av Direktionen fastställda/beslutade budgeten för 2024 är underfinansierad med ett budgeterat resultat om -115,5 mnkr. Årets resultat uppgår till -52,2 mnkr. Även om årets resultat blev bättre än vad som budgeterats, så är resultatet fortsatt negativt. När medlen för återställande av tidigare underskott avräknas årets resultat visar balanskravsresultatet för KSON -86,7 mnkr*.
- Innehåller en **driftredovisning**. Av den framgår att Direktionen sammantaget inte bedrivit sin verksamhet inom tilldelad budgetram. Intäkterna (finansieringen) blev 150,3 mnkr högre än budgeterat och förklaras av statsbidrag med 80,1 mnkr och ytterligare medlemsbidrag om 70,1 mnkr. Verksamhetens nettokostnader blev -86,9 mnkr högre än budgeterat och förklaras främst av högre kostnader för den specialiserade vården om -60,7 mnkr och insatser enligt LSS, SFB och HSL om -29,5 mnkr.
- Investeringsbudget** ej aktuellt. KSON förfogar inte över några investeringsmedel.
- Innehåller **finansiella nyckeltal** varav soliditet är ett.* Nyckeltalet soliditet ger en indikation på Direktionens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten som omfattar åren 2020-2024, framgår att soliditeten minskat över tid och uppgår till -30,4 procent 2024. I årsredovisningen redovisas ingen analys av Soliditetsmättet. Av översikten framgår att KSON sedan 2020 haft ett negativt eget kapital, som uppgår till -173,3 mnkr 2024.
- Innehåller upplysning om **väsentliga personalförhållanden**. Av redovisningen framgår att den sammanlagda sjukfrånvaron för KSON:s förvaltning och dess kärnverksamhet (118 årsarbetare) var under perioden 6,9 procent, varav 4,9 procentenheter avser långtidsfrånvaro (> 59 dagar). Korttidsfrånvaron (≤ 59 dagar) är med andra ord låg. En analys visar att långtidsfrånvaron är relaterad till enskilda individers livssituation.

*) För vidare läsning se avsnitt Balanskravet. **) Inom ramen för utvärdering av God ekonomisk ställning utvärderas måtten resultatmarginal och soliditet för koncernen. För vidare läsning se avsnittet God ekonomisk hushållning.

Driftsredovisning (mnkr)	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024	Utfall 2023
Finansiering				
Medlemsbidrag (inkl. justeringar) Region Stockholm	2 191,7	2 208,0	16,3	1 987,7
Övriga satsningar Region Stockholm	144,1	144,1	0,0	110,8
Statsbidrag Region Stockholm	48,0	105,9	57,9	67,8
Medlemsbidrag Norrtälje kommun	1 360,8	1 414,6	53,8	1 292,1
Övriga satsningar Norrtälje kommun	16,8	16,8	0,0	30,4
Statsbidrag Norrtälje kommun	0,0	22,2	22,2	54,9
Summa finansiering	3 761,4	3 911,6	150,2	3 543,7
Nettokostnader, verksamhet				
Primärvård	-693,9	-705,0	-11,1	-634,5
Specialiserad vård	-1 686,5	-1 747,2	-60,7	-1 583,6
Insatser för äldre personer	-925,0	-915,4	9,6	-890,7
Insatser enligt LSS, SFB och HSL	-406,7	-436,2	-29,5	-366,4
Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)	-113,5	-118,0	-4,5	-104,3
Färdtjänst/riksfärdtjänst samt öppen förskola	-2,7	-2,7	0,1	-2,5
Förvaltning & Politik	-48,6	-47,1	1,5	-44,4
Finansiella poster	0,0	7,7	7,7	9,5
Summa nettokostnader	-3 876,9	-3 963,8	-86,9	-3 616,9
Årets resultat	-115,5	-52,2	63,3	-73,2
Varav regionfinansierad verksamhet	-25,8	-17,8	7,9	-72,5
Varav kommunfinansierad verksamhet	-89,7	-34,4	55,3	-0,7
Återställande - tidigare underskott	5,8	34,5	28,7	0,0
Resultat före återställande av underskott, balanskravsresultat	-115,5	-86,7	28,8	-73,2
Varav regionfinansierad verksamhet	-25,8	-52,3	-26,6	-72,5
Varav kommunfinansierad verksamhet	-89,7	-34,4	55,3	-0,7

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

- Direktionen har beslutat om att mål om god ekonomisk hushållning gäller långsiktigt och innebär för kommunalförbundskoncernen en ekonomi i balans över en treårsperiod, samtidigt som invånarna i Norrtälje kommun erhåller sammanhållen hälso-, sjukvård och omsorg, inklusive hälsofrämjande och förebyggande insatser. Följande principer gäller:
 - KSON-koncernen ska ha en ekonomi i balans enligt de krav som uttrycks i kommunallagen
 - I kommunalförbundets budget och verksamhetsplan ska anges verksamhetsmål och finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.
- Kommunalförbundets **finansiella mål** av betydelse för god ekonomisk hushållning är dels **resultatmarginal** – att det årliga ekonomiska resultatet för koncernen inte avviker mer än $\pm 1,0$ procent av den samlade omsättningen – dels **soliditet**, det vill säga att det egna kapitalet för koncernen vidmakthålls över planeringsperioden.
- Av årsredovisning framgår att det sammantagna underskottet för koncernen om -90,9 mnkr innebär en resultatmarginal om -2,4 % och en soliditet om -9,1 %. För KSON redovisas ett resultat om -52,2 mnkr medan Tiohundra AB redovisade resultat blev -38,7 mnkr. Underskottet innebär att båda finansiella nyckeltal avviker från planerad nivå.
- I förbundets budget och verksamhetsplan för 2024 återfinns även följande verksamhetsmässiga målområden med tillhörande indikatorer:
 - God kvalitet i den sammanhållna vården och omsorgen
 - Tillgänglighet för individen
 - Hälsofrämjande och förebyggande insatser
 - Innovativa samarbeten som ger samordnings- och effektivitetsvinster
- I årsredovisning återfinns samtliga verksamhetsmässiga mål. Tre av fyra verksamhetsmål bedöms uppfyllda och ett som delvis uppfyllt vid helår. I årsredovisningen gör direktionen bedömningen att en sammanvägningen av finansiella och verksamhetsmässiga målen visar att förbundet uppnår god ekonomisk hushållning 2024.
- Vi instämmer inte i den bedömningen då de finansiella målen inte uppnås för helåret.

Granskningsresultat: Balanskravet

Iakttagelser

- Årets resultat uppgår till -52,2 mnkr och balanskravsresultatet till -86,7 mnkr.
- Under året har 34,5 mnkr återställts av tidigare negativa balanskravsresultat.
- Med årets resultat finns sammantaget ackumulerade negativa balanskravsresultat att återställa, motsvarande 149,9 mnkr att återställa.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål

Nej, ej uppfyllt

- Verksamhetsmål

Ja, uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet

Nej, ej uppfyllt

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att ta fram och besluta om en tydlig åtgärdsplan för att nå en ekonomi i balans.
- Att säkerställa att erforderliga beslut fattas så att negativa balanskravsresultatet återställs i enlighet med gällande lagstiftning.

2025-03-03

Carin Hultgren

Certifierad kommunal revisor

Uppdragsledare

Gustaf Almqvist

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 13 juni 2024. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.